

Zael, *Quinquaginta precepta*

Notice by David Juste

Author: Sahl b. Bishr (Baghdad, first half of the ninth century).

Original title: belongs to Zael's Introductorium in Arabic manuscripts (see note on Zael's Introductorium and Sezgin).

Translation: translator unknown; the work already existed in Latin in the twelfth century.

Significance: in the Latin and Arabic traditions, the *Quinquaginta precepta* form the second part of Zael's corpus (see description of Zael's Introductorium).

Contents: collection of 50 astrological rules.

Reproduction: ???, sig. [b4r]-[c4r] [Warburg FAH 850]

Title: Incipiunt precipua iudicia et sunt quindecim.

Inc.: 'Primum de receptione dispositionis per Lunam. Scito quod significatrix id est Luna cuius circulus est omnium planetarum...' [TK, 1411: 'Scito quod...']

Expl.: '... causam de qua interrogat, gravis enim erit illi. Scito hoc totum.'

Bibliography: F.J. Carmody, *Arabic Astronomical and Astrological Sciences in Latin Translation. A Critical Bibliography*, Berkeley-Los Angeles, 1956, pp. 40-41 (nr. 1); F. Sezgin, *Geschichte des arabischen Schrifttums*, VII, Leiden, 1979, pp. 125-126 (nr. 1).

Et calida non impedit ea saturnus quod est frigidus et impedit ea mars quod est calidus. et cum fuerit minus luminis hoc est in fine mensis erit frigida: tunc non impedit ea mars quod est calidus et impedit ea saturnus quod est frigidus. Et scito quod saturnus in nativitatibus diurnis et interrogationibus que interrogantur insidie. et in initio mensis. et in signis masculinis minus impedit et in fine mensis: et in signis femininis plus impedit: et mars in nocte et in signis femininis et in fine mensis minus impedit. et in initio mensis et in signis masculinis plus impedit: et non vocat planeta impedit: nec lunamque signum donec sint mali cum eo: aut aspiciat eum a quarto signo vel a septimo. aut a decimo: nec vocat fortunat: planeta: neque ascendens donec sint fortunati in angulis eiusdem planete: vel in angulis ascendentis.

C De planetis obsessis. oppositio planete obsessi est ut sit planeta inter duos malos separat: ab uno eorum et iunctus alteri ab aliis peccatis radios alteri: planete inter eos. si ut nullus alii planeta pociat radios suos inter eos: et eo fortis: ac deterior si fuerit separatio ac contra etio a septem gradibus et infra. et in exemplum est. ut sit mars in de-

cimo gradu cancri. et saturnus in .18. gradu arietis / et luna in .15. librae / et luna separata a matre ex quarto aspectu secundo et iuncta saturno ab oppositione. tunc erit luna obsessa. quia separata a lumine martis et iuncta luminis saturni

C De planeta in lumine suo. Icitur planeta esse in lumine suo: ut mars cum fuerit in nocte significator qui est nocturnus. et saturnus in die dicitur esse in lumine suo qui est diurnus.

C De testimonijs planetarum. oppositio quoque eorum que dicuntur de planetis que habent testimonia aut partes seu dignitates. si fuerit planeta in domo sua / aut in exaltatione sua / aut triplicitate / vel in termino suo: aut in facie sua: ipse est proficiens cum fuerit in signo in quo habeat testimonia.

C De gaudijs planetarum. oppositio autem gaudijs planetarum fit quattuor modis. Primo autem gaudium eorum est ex circulo: quia mercurius gaudet in ascendente: et luna in tertio. et venus gaudet in quarto: et mars in sexto. et sol in nono. et iuppiter in undecimo. et saturnus gaudet in duodecimo. **C** Secu-

do gaudium quod habet ex fortitudine eorum in domibus suis. Nam saturnus gaudet in aquario. eo quod sit signum masculinum. et iuppiter gaudet in sagittario: et mars in scorpione: et sol in leone. et venus in tauro: et mercurius in virgine. et luna gaudet in cancro. **C** Tertio. quod planete diurne gaudent cum fuerint in oriente. hoc est quando oriuntur in mane: et planete nocturne gaudent cum appaerint vespere in emisperio occidentali. **C** Habent et quartum gaudium modum: quod saturnus et iuppiter atque mars gaudent cum fuerint in parte circuli masculina. que est a medio celi usque in ascendente: a signo quarto in septimum: luna vero et venus gaudent cum fuerint in parte feminina a .7. usque in medium celum: licet ab ascendente in angulum terre quod est signum quattuor. Mercurius autem gaudet in utrisque partibus. i. cum fuerit cum planetis masculinis. gaudet in parte masculina et cum fuerit cum femininis gaudet in parte feminina propter diversitatem horum planetarum et eorum domorum.

C Incipiunt precipua inditia. et sunt quindecim. Primum de receptione dispositionis per lunam.

C Cito quod significatio. i. luna cuius circulus est omnium planetarum circumnavigans terre pre omnibus planetis est consimilis rebus mundi. Nonne vides quod homo incipit esse parvus deinde crescit donec firmatur. Similiter facit luna. Habeto ergo lunam significatorem omnium rerum / quia sanitas ipsius sanitas est omnis rei / et eius detrimentum est detrimentum omnis rei et ipsa pulsatur id est committit dispositionem suam ei super quem progredit radios suos / et cui iungitur de planetis et mutat esse suum ad ipsum planetam / nominaturque ipsa planeta receptor dispositionis quia recipit quod sibi commissum fuerat: Ipsa ergo luna est delator horum planetarum et ipsa pacificat eos et deseret a quibusdam eorum ad alios.

C Quid mali quibus boni planete significant.

Alii planete significant in detrimentum et malum propter excedentiam vel superfluitatem vis frigidis / vel calidis in eis vincere et impedientia.

Sed si fuerit planeta bonus in domo mali vel in exaltatione eius recipit esse et refrenat malitiam suam ab eo / aut si fuerit aspectus malorum a trino vel septili aspectu refrenatur etiam ab hoc eo quod sit aspectus amicitie absque ulla inimicitia. Fortuna vero quod sunt tempore nature atque equalis complexionis. id est sunt temperate ex calore et frigore sic proficiunt et prestant receperunt an non sed receptio in eis est utilior ac melior.

De impedimento planetarum tria iudicia. 3.

Modi sunt stellarum bonus scilicet et malus: quocumque ergo videris malos planetas / dic malum / et quocumque videris fortunam dic bonum.

De nominat planeta impeditus donec malus super lumen suum proniciat eadibus suis quantitate quam dixi tibi de eorum orbitibus. Cumque transierit terminum malorum vocat aspiciens malum et non poterit impediret cum transierit malus planeta per gradum perfectum immittit timorem absque impedimento corporis et non potest malus planeta agere: quod separatus est ab eo. Similiter fortuna cum transierit planetas: et fuerit separata ab eo per gradum integrum sperat si non perfecerit res: et omnia impedita

cum fuerit cadens ab ascendente mittit timorem et non impedit. Similiter fortuna cum fuerit ab ascendente cadentes sperat. sed non perficitur res.

De planeta cum fuerit in angulis malorum. id est cum fuerit cum eo / aut in quarto ab eo / aut in septimo / vel in decimo erit scient qui pugnat pro semetipso contra tribulationem et malum quod descendit super eum. Cumque transierit eum et separatus fuerit ab eo per gradum integrum sicut dixi tibi / iam evasit impedimentum illius mali et nihil poterit malus praeter timores immittere. Secunda ergo haec capitula. quod sunt ex secretis interrogationum. **De cursu lune vacuo.** 6.

Qua cum fuerit cursu vacua. id est nulli planetarum immixta: significat transitionem et amplantationem ac reversionem ab eadem et impedimentum eiusdem caecum planetis.

Coniunctio lune significat quod futurum est: et quod speratur ex rebus suis quantitate nature planetae qui recipit dispositionem lune. id est si fuerit fortuna: bonum / et si fuerit malus malum. **De separatione lune a planetis.** 8.

Separatio lune a planeta significat quod praeteritum est et quod iam recessit secundum quantitate nature illius planetae a quo separata. **De planeta in descensione sua.** 9.

Laneta cum fuerit in descensione sua significat tristitiam et carcerem et angustiam.

De planeta retrogrado. 10.

Laneta retrogradus significat inobedientiam et contradictionem ac reversionem et retractationem et diversitatem seu discordiam.

De planeta stationario. 11.

Laneta in statione sua significat malum et quod iam quiet.

De malis planetis. 12.

Qui coniuncta fuerit luna alicui planetae et profecerit sua coniunctione: cum fuerit cum eo in uno minuto aspice quod futurum est de ipsa interrogatione a planeta cum quo iungitur luna post hoc.

De esse planetae in fine signi. 15.

Laneta cum fuerit in ultimo gradu signi iam recessit fortitudo eius ab ipso signo et est fortitudo eius in alio signo. et quasi vit qui ponsit pedem suum super limen porte volens egredere: quod si domus tunc ceciderit non impediet eum.

De planeta stationario in eodem signo: quod sunt unicus planetae tres gradus in quibus expanditur virtus eius: gradus scilicet in quo est et gradus qui est post eum: et gradus qui est ante eum.

De planeta qui petit et non consequitur coniunctionem. 16.

Laneta petit aliquam coniunctionem: sed non consequitur hanc in signo suo donec immittatur ipsius planetae per destinationem suam. Cumque insecutus fuerit eum in alio signo et non fuerit inunctus aliter proficit. causa scilicet si inunctus fuerit alteri cum inunctus fuerit: postea inunctus fuerit illi: non proficit causa: quod iam coniunctus est lumini planetae alterius.

De planeta qui petit et non consequitur coniunctionem. 16.

Planeta volens iungi pla-
nere in vno signo: sed non
potest eum consequi i eo
des' signa: donec egrediat ad aliud
signu. r si eū consequit i alio signo
perficit tunc eā nisi pri' iungatur
alteri. s' si iungit alteri p' aspectū
non ipedit euz hoc p'pter quod di-
xi tibi. q' coniunctio que fit per as-
pectuz non annullat coniunctionē
que fit per corp' in vno signo: r hu-
iusmodi cōiunctio annullat eā que
fit p' aspectuz. r aspectus non ab-
scindit aspectū: sed p'hibet eam: s'
cōiunctio copialis abscedit aspectū
C De planeta malo bñ disposito

M planeta cū fuerit oriē-
talit. i. cū mane apparue-
rit in oriēte in domo sua
aut in exaltatione sua: et non fue-
rit iunctus malo qui euz impediāt
melior est ac dignior fortuna retro-
grada r ipeita. **C** De malis
planetē dñis carū exñtibz

M planetē dñis carū exñtibz 19.
Alii cū fuerit dñi causari
et iunct' fuerit eis dñis af-
cendentis aut luna a qua-
to aspectu aut oppoe. i. a quarto si-
gno vel a septimo faciant eam. sed
desertant eā in fine. r si mali fue-
rint illi qui coniungunt bonis me-
lins erit q' vt sint ipsi recipientes
dispositionē. i. vt ipsi mali p'fessent

r iungant eis. **C** De malis
planetis in ascendente: 20.

Alius cū fuerit in ascende-
nte in domo sua: aut in ex-
altatione: refrenatur a ma-
lo: si aut ipse sit retrogradus in as-
cendente. confortatur eius malum
et multiplicat e' diuersitas ac va-
riatio. **C** De planeta in sig-
no simili nature sue exñti. 21.

Planeta cū fuerit i suo ha-
bitu ac similitudine ex si-
gnis: erit ei conueniens. i.
si fuerit saturnus in domo aut i ex-
altatione sua: aut in signo frigido
et fuerit mars sicut p' dixi tibi et
in signo calido erit bonū. Si vero
fuerit in contrarietate sue nature
erit ei malū: sicut aqua et oleū que
non cōmiscent neq' cōplectunt: r si
fuerit in signo sibi simili cōmiscen-
tur r cōplectuntur sicut aqua r lac
C De fortunis aspicientib' malos

22.
Dixit qñ alpitiat malos
minuit eorū impedimentū.
C De malis aspicientib' fortūas

23.
Alii qñ aspiciunt fortunas
a quarto aspectū vel ab op-
positiōe minuit eorū fortuna
C De fortunis cadentib' ab af-
cendente 24.

Dixit cū fuerint cadent

tes ab ascendente aut retrograde
erunt impeditae similes malorum
C De planetē cū sunt recepti.

25.
Planete cum fuerint rece-
pti et fuerint fortunae: erit
eorū bonum fortū: r si fu-
erit mali erit eorū impedimētū min'
C De malis in signo peregrino
vel nō peregrino exñtib'. 26.

Planete mali cū fuerint i
signo peregrino. i. cū non
fuerint in domibus suis nec in ex-
altatione nec in triplicitate augēt
malū et magnificat eorum impedi-
mentū et cum fuerint in signis in
quibus habent testimoniu referenā
a malo: et oīno non erit impedimētū
C De malis eū fuerint dñi re-
tum et bene dispositi. 27.

Alii cū fuerint in domib'
suis et fuerint dñi rerum
aut in exaltationibus aut
in triplicitatibus: aut in terminis
suis r in angulis vel in sequentib'
angulorū erit fortitudo eorū sicut
fortitudo fortunarū: intellige quod
dixi tibi. **C** De fortunis pere-
grinis vel si pegrinis exñtib'. 28

Dixit cū fuerint in sig-
no in quo nō habent testi-
monium minuit eorum
fortuna ac bonum. r cum fuerint i
signo in quo est illis testimonium

A. in domibus vel exaltationibus:
aut triplicitatibus: vel terminis su-
is: magnificatur earū fortuna ac
perficitur res atq' auget bonum.

C De planetis in loco maligno
aut sub radys existentib'. 29
Qui fuerit fortune r ma-
li in loco maligno. i. in ali-
qua domoū quas p' dixi

aut fuerint res radys combusti si
gnificat res paruas et despiciabi-
les et non poterunt planete signi-
ficare bonum vel malum propter
debilitatem que est in eis. Quia
planeta cum fuerit sub radys com-
bustus aut in oppositiōe solis: erit
debilis: quia in hoc loco nulla utili-
tas nec aliquid boni est bonis pla-
netē: neq' aliquid mali malis. quia
fortune significant modicum boni
cum fuerint sub radys: et mali si-
militer cum fuerint sub radys erit
minus eorum impedimentum.

C De planetis in dignitati-
bus suis existentib'. 30.

Omnis planeta fortū-
na aut malus cum fuerit
in domo sua/ aut exalta-
tione/ aut in triplicitate sua et ce-
tera. aueritur quicquid in eis est
ex malo in bonum. Amicitate et
quod dixi tibi: et ab eo accipe
mensuram iudicandi. 31.

C De malis i angulis exñtib'.
C 4

M cū fuerint in angulis
ascendentis et īpedierit a
quarto aspectu vel ab oppo-
sitione eorum mali fortes ad nocē-
dum; et maior erit eorum afflictio et
maior ac prope si fuerint fortiores
planetae que opprimunt vel īpedi-
unt. i. si fuerint in loco fortiorū. i. si
habuerint aliquā dignitates. sed si
aspexerit a trino vel a septili aspe-
ctu: reseruant a malo et minuitur
eorū impedimentū. **C** De conside-
ratione hīda circa loca planetarū 32

Diximus nō significat sibi
nisi fortunā et malū: nihil
significat sibi nisi malum.
propter simplicitatem nature illi? et
malignitatem eius. Cōpletio. Dicitur
ergo aspiciere loca planetarū. i. lo-
ca eorum ab ascendente et signa in
quibus fuerit: quia si sit planeta malus
tū si fuerit i similitudine suae vel in
suo lumine / aut i domo vel evalua-
tione seu triplicitate sua / aut i lo-
co bono ab ascendente significat
bonum. **C** De fortuna cum fue-
rit male disposita. 33.

Diximus si nō fuerit in lu-
mine suo. i. si fuerit ex planete
necis noctis. et fuerit sig-
nificator: die a fuerit ex planete
diei et fuerit significator in nocte: a
fuerit peregrin? a signo suo. vel ca-
dens ab ascendente aut sub radijs

īpedit et nō proficit. **C** De eo quod
pōt mutare iuppiter et ven? 34.

Iuppiter cum aspexerit
malus mutat naturā suā
in bonum et verus nō pōt
vertere res magnā. i. malū satuerit
nisi aspiciant iouē. Iuppiter enim
soluit quod nodat saturnū. i. si iup-
piter iungit saturno: feangit mali-
tiam eius? et mutat eas: et verus sol-
uit quod nodat mals.

C De eo quod significat pulsa-
tio planetarū adiuuicē. 35.

Quā malus pulsatur. i. iun-
gitur malo vertit. i. muta-
tur malū in aliud malū:
et si malus iungit fortunam: conuertit-
tur malum in bonum. Si vero for-
tuna iungitur fortunae: conuertit-
tur bonum in bonum. Et si fortuna
iungit malo: inuenit et post bonum
malum: et hoc modo commisce res.
C De eo quod liberant fortune
a malis infortunarum. 36.

Quia et dicitur ascendens
cū fuerit īpedit? a cōm-
tione vel a quarto aspe-
ctu hinc ab oppōe malorū si tūc for-
tune iungatur ei a quarto aspectu
quicquid inuenit viciū ex destruc-
tione. soluet a fortunis et liberabit
ab eis. Similiter si fuerit iuncti
malis a. 4. aspectu. et aspexerit for-
tune a trino aspectu: euadet vit il-

le quod occurrerit ei ex destructione
illa et cadet in altera: vel euadet vit
ille quod occurrerit ei ex destructio-
ne illa et non cadet in alteram.

C De planeta ex dignitates su-
as et cadente ab angulis 37.

Laneta cū non fuerit in
domo vel in exaltatione /
aut triplicitate sua. vel in
termino vel in gaudio suo et fuerit
cadens ab angulis: erit hoc signum
malum absque ulla utilitate: et nihil
boni est in impedimento planete.

C De planeta sub radijs versus
occidentem 38.

Laneta cū fuerit sub ra-
dijs versus occidentē. i. qui
orientem respicit: erit fortitudo et
vis debilis ut dicitur est de superioribus.
Nulla ei fortitudo erit et nec lu-
minis ei? et minus erit eius impedi-
mentū si fuerit malus. et si fuerit re-
trogradus erit tardus in omnibus rebus.
C De planeta sub radijs infra
duodecim gradus. 39.

Laneta cū fuerit sub ra-
dijs et tunc debiles i omnibus
rebus: hoc est si fuerit in-
ter eos et solem minus. 12 gradibus.
nisi sit planeta i gradu solis quia tunc
erit forte. **C** De planeta cū sole. 40.

Laneta cū fuerit longe a
sole per. 12 gradus in mane
ab oriente erit fortis in omni

initio et in omni ore et cū plangatus
fuerit ab eo per. 15 gradus tunc erit
fortior. i. tunc erit i maiori fortitu-
dine quā dicitur esse: si fuerit planeta
ante solem ex parte occidentis. i. si oria-
tur vespere i occidentem et fuerit inter
ipsum et solem a. 15 gradibus usque in
7. tunc incipit debilitari a sepe
gradibus donec sit in corde solis /
sit planeta debilis quā pōt fieri. Et
cū fuerit in corde solis erit fortis per
eos solis. sic vult intelligi ut cū so-
le sit in vno gradu.

C De planeta peregrino 41.

Laneta cū fuerit in pere-
grinatione. i. cum non fue-
rit in aliqua dignitate
suatur / ut est exaltatio facies etc.
fit animus eius callidus et eius uatu-
ra et si non fuerit in domo sua aut
exaltatione / et fuerit directus et in
loco bono ab ascendente: aut in me-
dio celi vel in undecimo erit bonus.
Si luna iungit alicui planete il-
le cui iungitur dicitur esse receptor
dispositiois lune et sic pcedit re-
ceptor usque ad saturnum quia super saturnum
non est alius qui recipiet dis-
positionem. **C** De receptore
dispositiois. 42

Receptor dispositiois cū
fuerit occidentalis per. 12
gradus et infra ante solem
erit debilis et contractus et si per

C in

fieri quod iudicat / r si fuerit orientalis erit fortis et prudens perfectus in iudicio. qz planeta ipeditus similis est edificio et cum ceciderit reedificatur meliorat r fit bonum

¶ De planeta in .8. domo. 43
Planeta cū fuerit in octavo ab ascendente et fuerit fortuna non operatur bonum neqz malū r mali cum fuerint ibidem magnificat eorū malum.

¶ De planeta in principio signi et in principio anguli. 44
Planeta cū fuerit in initio signi: erit debilis domus nec firmetur in eo r p̄m̄ bulet in eo. 6. gradib⁹: r non cadit planeta ab angulis nisi post .5. gradus. verbi grā: Si fuerit angulus .10. grad⁹ atiqz oīs planeta qui fuerit in minus .5. gradib⁹ est cadens et nō putat̄ i angulo.

¶ Quo planeta post angulū intelligit eē i angulo. 45.
T oīs planeta qui fuerit post angulū per .15. grad⁹ erit consimilis illi qui est in angulo r si auerit gradus mala fortitudo erit ei. verbi grā. Si esset angulus .10. gradus signi atiqz tunc oīs planeta qui fuerit ab eodē .10. gradu vsqz in .25. grad⁹ ei nō ē arietis vir putat̄ i eodē angulo: qz si addiderit sup. 15. gradus n̄

erit i angulo. Sed Ptholo. dicit vsqz in .25. gradus post angulū erit planeta in angulo

¶ Quid significant planete in signis. De stabilitate rei. 46
Planete cum fuerint in signis fixis significant figuram. i. firmitatē r stabilitatem rerū de quib⁹ fit interrogatio. r cuz fuerint in signis cōiō significant solutiones rerū ac reiterationes et applicabit illi rei altera vel aliquod aliud tale. Et cū fuerint i signis mobilibus significant celeritatem conuersionis vel mutationis rerū in bonū vel malum.

¶ Quid significant signa i interrogationibus. 47.
Ignū signū significat firmitatem. i. firmitatē interrogationū r rerū de quibus fit interrogatio: r oēs rem fixam et firmissimā atqz stabilē: r ē auium bone interrogationis. et signa cōiō significant res que nō p̄t fieri et que secūdo iterant: r signū mobile significat celeritatem mutationis rei in aliud.

¶ De planeta stationario 48
Planeta cuz steterit ad retrogradationē. i. cū fuerit in sua statione prima: significat solutionē cāe r inobedientiam: r cū steterit ad directionem

.i. cū fuerint in sua statione secunda significat directionem post tarditatem rei vel duritiam: Et oīs planeta qui fuerit significator et volu erit dirigi. i. si fuerit in statione secunda. significat renouationes actionū rerū et earū actionē ac fortitudinē seu directionem. Et si fuerit in statione prima volens retrogradari: significat destructionē eorum r tarditatem ac dissolutionē.

¶ De interrogatione facta luna impedita. 49.
Cito qz in die in qua fuerit luna impedita one de qua interrogat̄ in die illa erit impeditū. nisi malus impediens eaz sit cadens ab ascendente r debilis: r luna tūc non habeat partem in ascendente: qz malus cū im-

pedit lunā et ipse fuerit cadens ab ascendente immittit timorē et sollicitudinē: r cū fuerit in angulis / vel in sequentibus angulorū ingreditur corpori timorem.

¶ De planeta cui iungitur luna r de ipsa luna r domino ascendente in opposito domus sue. 50

Cito qz planeta cui iungitur luna significat qz futurum est et puentur rei Que si iungitur fortunis significat puentū bonū. et si iungit malo significat puentum malū. Et scito qz dñs ascendente: aut luna cum fuerit in oppositione domus sue. i. in septimo domus sue: erit domus de qua interrogat. grauis enim erit illi. Scito hoc totum.

